St. 134 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) V Trstu, v nedeljo 7. junija 1925. Posamezna številka 20 cent. Letnik L.

Izhaja vsak delavnik, vsak [illegible] Uredništvo: ulica sv. Frančiška A[illegible] sprejemajo uredništvu. Nefrankirana pi[illegible] se ne vračajo. — Odgovorni urednik: Prof. [illegible] Tiskarna Edinost. Tisk tiska[illegible] Naročnina zn[illegible] 1.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent, osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Jubilej kralja Viktorja Emanuela III.

Danes slavi Italija — kakor vsako leto dne 7. junija — obletnico uvedbe takozvanega statuta: ustave kraljevine Italije.

Letos pa zadobiva ta italijanski veliki državni praznik še posebno pomembnost, ker je s proslavo obletnice statuta spojen tudi vladarski jubilej kralja Viktorja Emanuela III. — 25-letnica njegovega vladanja.

Ti dve znameniti proslavi sta se združili, čeprav je današnji vladar Italije prišel na prestol šele 29. julija, to je tistega žalostnega dne, ko je zločinska anarhistična roka umorila njegovega očeta kralja Humberta I., drugega kralja Italije.

Kralja samega izrečna želja je bila, **da se njegov vladarski jubilej proslavi z dobrodelnimi čini.** Ta želja odgovarja povsem kraljevemu značaju in mišljenju. Kjer le more, izkazuje kralj Viktor Emanuel le dobrote in dela usmiljenja — istotako kakor tudi njegova soproga, kraljica Jelena, hči kršne jugoslovenske Črne gore.

Zbog njegovih vrlin ljubi italijanski narod svojega kralja goreče in iz polnega srca. Globoko hvaležen mu je posebno zato, ker vidi v njem tistega **ustavnega činitelja,** izven strank in nad strankami, ki je edina nepremična točka tudi v sedanjih časih burnega političnega valovenja in zmed. Narod ga ljubi kot dobrega, blagega, skromnega in ljudomilega človeka in kot kralja-vojaka, ki je v svetovni vojni živel s svojimi vojaki ves čas borbe, in hvaležen mu je tudi za to, ker je italijanska vojska pod njegovim vrhovnim vodstvom izšla zmagonosno iz svetovne vojne.

Tudi odlomek našega naroda, ki je bil priključen k Italiji, objemlje danes vsesplošno praznično razpoloženje povodom današnje proslave, ki se po izrecni želji visokega slavljenca, vrši v znamenju tako vzvišenih človečanskih čustev in državljanskih stremljenj, kakor sta na eni strani dobrodelnost, na drugi pa duh neprekršljive ustavnosti in zakonitosti.

S svojo že naglašeno izrecno željo, da se njegov jubilej spoji s proslavo statuta, postavlja Viktor Emanuel s svojim spoštovanjem do ustave to poslednjo na višino svojega osebnega jubileja. Svoje strogo ustavno mišljennje je podčrtal z izjavo, senatorju Colonna: **«Jaz sem konstitucijonelen vladar!**

Po vsej pravici vidi torej italijanski narod v Viktorju Emanuelu ustavnega činitelja kot jamstvo, **da mu bodo tudi preko peripetij vsakdanjega političnega valovenja ohranjene dobrote ustavnega življenja in državljanske svoboščine.**

Spričo te svečane zbranosti in slovesne tišine, v kateri se obračajo državljani z voščili in željami napram svojemu vladarju, se obuja v nas drugorodcih tudi prijeten spomin na besede, s katerimi je kralj Viktor Emanuel pred petimi leti prvič spregovoril na naslov drugorodnih državljanov, namreč v l. 1921, ko je prvič stopilo naše narodno zastopstvo čez prag rimskega parlamenta. Rekel je:

«Tukaj, v tej skupščini, najdejo (drugorodci) živo in večno rimsko tradicijo, ki zliva različne ureditve in različne kulture v eno enoto, **ki ni nikdar podjarm/jenje!»...** «Vstop novih elementov v politično in gospodarsko življenje države je v tesni zvezi z vsako bolj razširjeno in višjo kulturo. **Duševna in moralna izobrazba ljudstva je vrlina, ki varuje demokracijo pred zmotami demagoštva. Vlada in zbornica bosta morala pridno, prisrčno in neutrudljivo skrbeti za šolo!** Država bo morala na tem kulturnem polju **vsem blagovoljnim inicijativam, ki tolmačijo vse struje narodne zavesti, dajati največjo svobodo, ne da bi pri tem opuščala potrebno previdnost»...** «Država, ki bodi izraz skupne volje, močna nasproti nedovoljenim zahtevam in **pravična nasproti vsem,** mora biti višja sila, ki ima **držati pretirane strasti v mejah zakona.»...** Imam zaupanje, da bo Italija črpala iz **svoje stare in nove zgodovine primerne pouke, opomine in spodbuje** in da si bo to pridno in mogočno ljudstvo s svojo krepko roko **znalo ustvariti novo srečo...»**

Grenke besede nam silijo iz peresa na naslov odgovornih vlad. Toda — ne! Ne smemo in tudi nočemo kaliti slovesnosti trenutka, tako častnega in velikega za kralja Viktorja Emanuela. Današnji dan bodi posvečen blagi misli na vrline tega vladarja!

Rojaki! Vladar je izrazil plemenito željo, naj se njegov vladarski jubilej proslavi z dobrimi deli. Posebno mi, ki nam sedanje razmere ne dovoljujejo, da bi vladarjev jubilej proslavili v oblikah in na način, ki bi najboljše in najizrazitejše odgovarjal našemu čustvu in naši duševnosti kot posledici naše rojstne bitnosti, da bi se mu tudi v vnanjih znakih poklonili kot jugoslovenski državljani Italije, ustrezimo njegovi gori označeni plemeniti želji: **z darovi v dobrodelne namene!** Eminentno dobro delo pa je **pospeševanje kulture med svojim ljudstvom.** Proslavimo torej vladarjev jubilej z darovi na korist tistih naših naprav, ki vršijo to nalogo in ki je med njimi na prvem mestu — naša šola! In pripominjamo, da je tudi majhen dar iz žuljave roke in siromašne koče veliko dobro delo v najglobokejšem in najrazsežnejšem smislu te besede: saj prihaja v prilog kulture ljudske skupnosti! Vse te darove naj spremlja želja: Daj, da se tudi za državljane jugoslovenskega plemena uresniči čimprej plemenito hotenje, ki ga je Viktor Emanuel položil v svoj prestolni govor v letu 1921. pred obema zbornicama rimskega parlamenta!

Danes se bodo vršile po vsej Italiji svečanostne manifestacije v proslavo vladarjevega jubileja — **oficijelne in neoficijelne.** Vsi Italijani čistih src bodo pozabljali danes na vse, kar jih ločuje in bodo združeni kot harmonična enota v misli na kraljevega jubilarja. Oficijelnim činiteljem pa je v dolžnost, da si posebno danes predočijo svojo odgovornosti polno nalogo, zahtevajočo, da svoje vladanje in vse svoje ukrepe spravijo v harmonijo z zares plemenitimi in človekoljubnimi čustvi in željami, ki jih je visoki jubilar izrazil ob gori omenjeni slovesni priliki. To je njihova zgodovinska dolžnost v smislu besed v prestolnem govoru: naj Italija **črpa pouke,** opomine in spodbuje iz stare in **nove zgodovine** in naj si ustvarja **novo srečo!**

Zbornica proslavila 25-letnico kraljevega vladanja

On. Gennari proti monarhiji.

RIM, 6. Seja poslanske zbornice je pričela ob navadni uri. Na dnevnem redu je bila proslava 25-letnice vladanja kralja Viktorja Emanuela.

Ko je pričel čitati predsednik zbornice govor, v katerem je poveličeval zasluge kralja Viktorja Emanuela, so vstali poslanci in ministri. Predsednik on. Casertano je poudaril posebno, kolikšne zgodovinske važnosti je ravno doba vladanja Viktorja Emanuela. Ta doba je prinesla svetovno vojno in z njo zmago Italiji.

Predsednikov govor je bil sprejet z burnim ploskanjem. Tedaj je vstal komunist Gennari ter izvajal približno tako-le: V imenu komunistične parlamentarne skupine izjavljam, da je proslava 25-letnice kraljevega vladanja našla Italijo v istih razmerah, kakor se je nahajala država, ko je Viktor Emanuel nastopil vlado. Kajti v desetletju 1890—1900 so se pričeli dvigati delavci in kmetje proti buržujski in demokratični državi, s katero se je pričela istovetiti monarhija (hrupni protesti). Reakciji se ni posrečilo, da bi zastavila nazadovanje monarhistične ideje med delavstvom (hrup, protesti; poslanci in ministri kličejo: «Živijo kralj!», Živela Savoia!» ter vstanejo). Ostali del Gennarijevega govora se je porazgubil med vzklikanjem poslancev in ministrov.

Predsednik je nato naznanil, da mu je došla resolucija poslanca Delcroix-a, v kateri izraža zbornici svojo vdanost kralju ob priliki 25-letnice njegovega vladanja. Tedaj je povzel besedo on. Mussolini. Rekel je, da je ta zbornica vredna, da proslavi 25-letnico; zbornico čaka veliko nalog, in rešila jih bo. Teh nalog bi ne rešila kaka druga zbornica z onimi 156 poslanci, ki so imeli le pogum na ustih ter so zapustili zbornico in mislili, da bodo tako zadeli prestiž dinastije.

Zbornica je nato odobrila resolucijo poslanca Delcroix-a. On. Mussolini prosi, da bi se zbornica odgodila do 15. ali 20. t. m. Predlog je bil sprejet. Prihodnja seja se skliče na dom.

Čehoslovaško odlikovanje Viktorju Emanuelu.

RIM, 6. Kralj je danes sprejel na Kvirinalu zastopnike diplomatskega zbora. Najstarejši diplomat, japonski poslanik Otekiai, je prečitla vdanostno adreso; kralj se je prisrčno zahvalil.

Kralj je nadalje sprejel v posebni avdijenci novega čehoslovaškega poslanika dr.ja Vojteha Mastny-ja, ki je predložil kralju poverilna pisma. Obenem pa je novi poslanik izročil kralju odlikovanje reda belega leva in lastnoročno pismo predsednika čehoslovaške republike Masaryka.

Pogajanja med radikali in radićevci prekinjena?

Radić prosi za pomiloščenje.

BEOGRAD, 6. (Izv.) Med narodnim blokom prevladuje vedno bolj prepričanje, da postaja razdor med blokom narodnega sporazuma vedno večji. To domnevo potrjujejo tudi današnji listi.

Veliko pozornost je vzbudil včerajšnji razgovor med Pavlom Radićem in Pašićem. Nikola Pašić je zavrnil predloge Pavle Radića. Opozicijonalci in radićevci sami trdijo, da so se s tem pogajanja med radikali in radićevci prekinila. Slično izjavo je podal tudi Ljuba Davidović.

Današnje «Novosti» so objavile pod naslovom «Radićeva prošnja za pomiloščenje» senzacijonalno vest, da je posetil pred kratkim Stjepana Radića v ječi neki višji uradnik iz Beograda in sicer v vednosti vlade. Temu uradniku je baje Radić izročil pismo na drugega ustavnega činitelja, v katerem Radić priznava monarhijo in ustavo in prosi, da ga izpuste na svobodo.

Na Bolgarsko se vrača red.

SOFIJA, 6. (Izv.) Uradna brzojavna agentura poroča: Vojaška oblastva so storila važne korake, da se omili obsedno stanje in da se omogoči povratek k normalnemu življenju.

Na drugi strani se preiskave nadaljujejo. Vojaška sodišča bodo kmalu zaključila procese proti zarotnikom.

Vsebina zavezniške note Nemčiji

Težke kršitve določb mirovne pogodbe. - Izpraznitev Koelna odgodena.

BERLIN, 6. Medzavezniška nota, ki so jo predvčerajšnjim poslaniki velesil izročili nemški vladi, obsega 39 strani. Najprej razpravlja o nemški vojski, ki je določena za to, da varuje red in mir na nemškem ozemlju in da čuva meje države. Zavezniške vlade so prepričane, da je odvisno od dobre volje nemške vlade in nemških oblasti, da se bodo v razmeroma kratkem času odpravile kršitve, o katerih govori tretji del spomenice. Zavezniki so kljub pridržkom, do katerih so upravičeni vsled neizvršitve gotovih določb pogodbe, pripravljeni dati povelje k izpraznitvi prve zasedbene cone, ko bodo odpravljene kršitve, navedene v tretjem delu priložene spomenice. Potem tudi ne bo več nobene zapreke, da se ukine medzavezniška vojaška kontrolna komisija.

Nota zavrača nato mišljenje, da pomenja odgoditev izpraznitve koelnske cone kake maščevalne odredbe. Nota apelira s poudarkom na nemško vlado, naj pristopi z dobro voljo k rešitvi še nerešenih vprašanj.

Medzavezniški noti so priložene tri priloge. Prva se bavi z vojaškimi določbami versailleske mirovne pogodbe. V drugi se naštevajo glavne točke onih mirovnih določb, ki jih Nemčija dosedaj še ni zadovoljno izvršila. Tretja priloga vsebuje izčrpno listo odredb, ki so potrebne, da se bodo mogle vojaške določbe ver, sailleske pogodbe smatrati kot zadovoljivo rešene. Reorganizacija policije zavzema v tem oziru važno mesto, zlasti pa reorganizacija nemške vojske. V prvi vrsti se zahteva, da se šef vrhovnega poveljstva vojske prestavi na svoje staro mesto kot šef štaba ministrstva za državno obrambo. Končno se še odločno zahteva, da se razpusti veliki generalni štab.

BERLIN, 6. Včeraj se je pod predsedstvom drž. predsednika Hindenburga vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala do dveh popoldne. Rzpravljali so v splošnem o vsebini medzavezniške spomenice in o nadaljnem postopanju vlade v tej zadevi. Smatra se, da bo vlada na medzavezniško noto odgovorila z nemško noto, v kateri bo skušala zavrniti očitke, da je Nemčija kršila razorožitvena določila mirovne pogodbe. Po nemškem naziranju ne nasprotuje mirovni pogodbi niti današnja forma organizacije «Reichswehra», še manj pa organizacija državne policije.

Prihodnje dni bo sklicana v Berlin konferenca ministrskih predsednikov, da povedo mnenje svojih vlad o stališču, ki naj ga zavzame Nemčija napram novim zavezniškim zahtevam.

Diplomatski spori

radi nemirov v Shanghaiju.

LONDON, 6. Reuterjev urad javlja iz Pekinga: Italijanski poslanik je izročil kitajski vladi v imenu svoje vlade in vlad ostalih velesil odgovor velesil na protestno noto kitajske vlade glede incidentov v Shanghaiju. Kitajska vlada je namreč protestirala prati temu, da je mednarodna policija v Shanghaiju z orožjem v roki nastopila proti domačemu prebivalstvu. V svojem odgovoru diplomatski zbor ugotavlja, da pade odgovornost za shanghaiske incidente na demonstrante, ter poudarja, da se je z aretiranci postopalo zelo popustljivo. Odgovor izraža napesied upanje, da bo kitajska vlada storila vse, da se vzpostavi red in mir v Shanghaiju.

Na to noto je kitajska vlada odgovorila z drugo noto, ki jo je poslala italijanskemu poslaniku. Kitajska vlada obžaluje v tej noti vnovič, da je mednarodna policija rabila orožje proti prebivalstvu Shanghaija in da je bilo več mrtvih in ranjenih, ki so bili baje večinoma zadeti v hrbet. Ker ni bil nihče ranjen od policije, je jasno, da je bila akcija mednarodne policije popolnoma neupravičena.

Ekspedicija za Amundsenom.

OSLO, 6. Priprave za rešitev Amundsena se energično nadaljujejo. Letali «S 14» in «S 21» sta se po poskusnih vožnjah danes odpeljali na krovu ladje za prevoz premoga. Letali bosta imeli radioaparate, da bosta mogli ostati trajno v zvezi z ladjo «Fram». Najbrže bosta preiskali vzhodno obalo Grenlandije, in sicer pod vodstvom Francoza Charcota. Amerikanec Million bo z drugim letalom šel s Kapa Columbia v Etah.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, dne 5. 6. 1925.

Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima, pravi pregovor, in v naši jugoslovenski notranji politiki se resničnost tega pregovora sijajno izkazuje. Samostojni demokrati in radićevci se ljuto med seboj napadajo in vse politično življenje pri nas stoji že v znamenju tega boja, od daleč stran pa gleda ta boj g. Pašić, se gladi po bradi in zadovoljno smehlja. In čim dalje gleda, čim dalje se smehlja, tem bolj raste njegova veljava in tako smo prišli do tega, da že radićevski listi pišejo o radikalni homogeni vladi.

Časopisne vesti, ki govorijo o rastočem nasprotju med zajedničarji in radićevci, se smatrajo v enem delu javnosti značilne za presojo Pašićevih namer. Razbiti da bi hotel enotnost med Hrvati, razdeliti jih v dva tabora in potem šele skleniti z enim taborom sporazum. In kakor vedno, tako bi se tudi sedaj zgodilo, da bi se najbolj ljuto borili med seboj ravno oni, ki so pred kratkim bili še ena celota, dočim bi bil prvotni namen boja pozabljen. Gosp. Pašić bi tako doživel svoj največji triumf, ker bi izvel sporazum na ta način, da je razbil Hrvate.

Ni se še vse to zgodilo in razlaga sama je precej smela. Toda nevarnost razkola med Hrvati je očitna in ponavlja se stara resnica, da so absolutistično vodene stranke močnejše ko pa demokratično upravljane. Tudi v radikalni stranki je polno raznih struj, toda avtoriteta g. Pašića ne dopušča, da bi le ena teh struj poskusila v kako posebno politiko. Nekoč je bilo tudi pri radićevcih tako. Kakor hitro je spregovoril Stjepan Radić, je bilo konec vsake debate. Roma locuta, causa finita. Sedaj pa je Radić v zaporu in ne more več tako vplivati kot prej in zato se nujno manjša njegova avtoriteta. On ne more več osebno vplivati na mišljenje svojih poslancev. kar bi bilo zlasti potrebno sedaj, ko so izstavljeni čisto novim vplivom. Ko so bili še vsi v Zagrebu in ko niso hoteli niti govoriti o kakih pogajanjih, ko je bilo nasprotje na višku, tedaj je bilo lahko držati enotno fronto. Druga stvar pa je sedaj, ko so se začela pogajanja, ko se čujejo vedno novi argumenti in ko obvladuje mišljenje volja po sporazumu. Ni dosti treba in v gorečnosti za sporazum se izvrši korak, ki ga drugi ne odobrava več in podlaga za razkol je tu.

Kakor rečeno, danes še ni mogoče trditi, da pride sigurno do razkola, toda značilno je že to, da se o tem more govoriti. Pašićeva taktika je zopet enkrat zmagala in govorice o pristanku HSS na homogeno radikalno vlado so dokaz za to.

Sicer pa potekajo dogodki v skupščini mirno. Razprava zakonskega načrta o kmetijskih kreditih bo danes ali jutri zaključena in ko dobe brakci «Edinosti» te vrstice v roke, bo načrt že zakon. Ne bo rodil ta zakon tistih uspehov, kakor bi si jih upravičeno želeli kmetovalci, toda vsaj nekoliko bo poboljšal stanje kmetov.

Po odglasovanju zakona o kmetijskih kreditih pride na vrsto velepolitično vprašanje verifikacije anketiranih mandatov HSS. Po vsej priliki bo poročilo anketne komisije predloženo verifikacijskemu odboru, ki bo poročilo v enem dnevu odobril in ga predložil skupščini. Do srede bo nato vprašanje verifikacije rešeno tudi v skupščini in sicer v pozitivnem smislu. S tem bo ustvarjen tudi formalni predpoogj za pričetek oficijelnih pogajanj med narodno radikalno in hrvatsko seljačko stranko. Po pisavi beograjskih in zagrebških listov je sigurno, da bo sporazum dosežen.

Nato bo skupščina odglasovala še dvanajstine, nakar bo Pašić šel na oddih v tuje kopališče, skupščina pa domov na počitnice. Invalidski zakon pa bo obenem s tiskovnim, sodnim, zborovalnim in drugimi zakoni moral počakati na lepše vreme v jeseni, ko bodo najbrže že radićevci vnesli korekture v vse te zakone.

Kakor je napredek naše notranje politike le neznaten in komaj viden, tako pa je gospodarski napredek države vedno bolj viden. To najbolj dokazuje naša trgovinska bilanca. Par številk:

Naš uvoz je znašal

leta	kilogramov	v vrednosti v tisoč din.
1920	418,673.054	3.465.819
1921	686,179.649	4.122.097
1922	1.093,982.230	6.441.876
1923	980,529.704	8.309.635
1924	1,016,399.963	8.221.743

V izvozu pa smo dosegli sledeče številke:

leta	kilogramov	v vrednosti v tisoč din.
1920	716,605.339	1.320.606
1921	1.490,466.721	2.460.737
1922	1.769,397.692	3.691.166
1923	2.854,402.089	8.048.843
1924	3.734,974.403	9.538.774

Brez vsakega dvoma je, da bodo številke za leto 1925. še bolj ugodne. Stevilo živine se je silno pomnožilo, letina kaže dobro in bo zlasti velik izvoz žita, ki ga bo pričela izvažati v veliki meri skoraj tudi južna Srbija. Poleg tega imamo velike količine tobaka za izvoz in imeli bi ga še izdatno več, če bi ne bila uprava monopolov tako zelo nerodna. Zlasti pa je treba omeniti silen dvig produkcije sladkorne pese. O tem je podal na včerajšnji seji skupščine minister Grisogono nadvse interesantne podatke, ki kažejo, kako silno se razvija narodno gospodarstvo Jugoslavije:

Sladkorne pese je bilo pridelano:

leta	ton
1919	7,793
1920	20,170
1921	23,810
1922	35,709
1923	40,635
1924	124,043

Jugoslovija konsumira letno okoli 7000 vagonov sladkorja in še leta 1922 smo morali uvoziti okoli 3000 vagonov, da smo mogli kriti domači konsum. Letos pa more izvoziti Jugoslavija 5000 vagonov sladkorja in vendar je ves domač konsum krit. Tako napredovanje mora ugodno vplivati na trgovinsko bilanco, ki se bo še znatno poboljšala, ker je bogata južna Srbija komaj pričela z izvažanjem.

Zato ni čudno, če naš dinar stalno raste. Vendar pa ni zadnji skok dinarja samo naraven pojav, temveč je deloma tudi plod špekulacije, ki ima svoj izvor tudi v Trstu. Tujina je spoznala, da so naše obveznice vojne odškodnine zelo dobičkanosne, ker dajejo najmanj 16 odstotkov obresti. Nominala obveznic vojne odškodnine znaša tisoč dinarjev, njih kurz pa je bil silovito nizek, nekaj časa celo samo 50 dinarjev. Vsled tega so bile obresti silno visoke. To so uporabili Amerikanci (Jugosloveni) in tudi Italijani, ker se je vsled stalnega padanja lire pričel beg od lire. Kakor hitro pa je tu povpraševanje, naraste vrednost blaga in tako se je dvignil kurz obveznic vojne odškodnine skoraj na 195 dinarjev. Ker pa se more kupovati obveznice vojne odškodnine le z dinarji, je naraslo povpraševanje tudi za dinarjem in tako se je tudi ta dvignil in prorokuje se, da se bo dvignil še na 9 in tudi 10 curiškega franka.

Tako napreduje naše gospodarstvo stalno in nevzdržno in temu se bo mogla prilagoditi tudi naša politika. Šele tedaj pa se bo vršil naš napredek v oni meri, v kateri bi se mogel in moral. Toda nakrat ni nobene stvari, najmanj pa državne konsolidacije.

R. S.

O srednjih šolah

(Nasveti in pojasnila starišem šoloobveznih otrok.)

III.

Izpiti, o katerih smo govorili v prešnjih številkah, so sicer pogoj za vstop v srednjo šolo in za pripustitev k nadaljnim izpitom, nikakor pa ne dajo še pravice do — vpisa. Pač pa je vpis dovoljen samo na podlagi predpisanih študij (izpitov). Vpisani učenci so samo redni.

Slušatelji niso pripuščeni.

Vpisovanje učencev traja od 21. septembra do 15. oktobra. Kdor se želi prvič vpisati, mora v navedenem roku predložiti ravnatelju izbranega zavoda prošnjo na kolkovanem papirju, opremljeno s sledečimi izkazi: rojstni list, spričevalo o cepljenju koz, izkaz o predpisani predizobrazbi (o izpitih), izkaz o osebni identiteti. Za vpis v višji oddelek učiteljišča se mora priložiti tudi zdravniško spričevalo, iz katerega izhaja, da je prosilec zdrav in močan in da nima nobene take telesne napake, ki bi ga delala neprimernega za učiteljsko službo. Ravnatelj pa ima pravico, ga dati tudi od svoje strani na račun prosilca še enkrat zdravniško preiskati.

Učenci, ki so že prejšnje leto bili vpisani, in ki nameravajo nadaljevati študije na istem zavodu, morajo v določenem času predložiti ravnatelju tozadevno izjavo na nekolkovanem papirju.

Učenci, ki prihajajo od drugega zavoda istega ali različnega tipa, predlagajo prošnjo na kolkovanem papirju in prilagajo zadnji šolski izkaz. Ostale dokumente izroči uradnim potom zavod sam na tozadevno zahtevo novega zavoda. Vsi dokumenti, ki se predlagajo za vpis, se hranijo v šolskem arhivu, dokler ostane učenec na šoli in še pet nadaljnih let. Nato so skozi eno leto na razpolago zainteresirancu.

Kakor smo že v prvem delu omenili, je število razredov in število učencev omejeno. Radi tega je zlasti v večjih izbera med prosilci potrebna. Red, po katerem se tu vrši, je sledeči. Za vpis v prvi razred se vpošteva uspeh pri izpitu. Prednost imajo oni, ki so prestali izpit v prvem terminu. Drugače se vrstijo učenci po številu doseženih točk. Ob enakem uspehu imajo prednost gojenci na prvem mestu nacionalnih konviktov, na drugem mestu otroci starišev, ki bivajo stalno v dotičnem mestu ali okrožju, kjer je šola.

Prednost pred vsemi drugimi, tudi neglede na uspeh pri izpitih, majo vojne sirote.

Za vpis v druge razrede velja sledeči red:

1. vojne sirote.
2. učenci, ki prihajajo od nižjega razreda istega zavoda, pri čemer veljata gimnazija in licej ter nižji in višji oddelek tehničnega zavoda ali učiteljišča kot en sam zavod.
3. učenci, neponavljalci, ki prihajajo od drugih javnih šol.
4. učenci, ki so vživali privatno ali domačo izobrazbo.
5. ponavljalci, prihajajoči od javnih ali privatnih šol.

V vsaki kategoriji se razun tega vrstijo učenci po uspehu, kakor za vpis v prvi razred. Tudi druge navedene določbe veljajo analogno tudi tu.

Premestitev ali sposobnost, ki jo je dosegel učenec v višji gimnaziji ali v nižjem oddelku tehničnega zavoda ali učiteljišča, velja lahko tudi za vpis v odgovarjajoči razred drugega tipa šole, ako je v dotičnem razredu še kak prostor na razpolago. Razun tega se mora tozadevno ugodno izraziti tudi učiteljski zbor, ki ima pravico, prosilca izpraševati.

Isto velja tudi za učence, ki so pripuščeni v četrti gimnazijski razred in se nameravajo vpisati v četrti razred tehničnega zavoda ali učiteljišča.

Sprejemni izpit za znanstveni licej ali za višji oddelek tehničnega zavoda in učiteljišča je enakovreden za vpis v katerikoli tip omenjenih šol.

Učenci, ki imajo pogoje za vpis v nižje razrede drugih srednjih šol, se lahko sprejmejo v odgovarjajoče razrede nadaljevalnih šol, ako je potrebno mesto na razpolago.

Takisto sme učiteljski zbor dovoliti vpis učenca, ki je le deloma prestal izpit za vstop v naslednji višji razred.

Ravnatelji šol imajo pravico sprejemati prošnje za vpis tudi izven termina in smejo tudi dovoljevati vpis večjega števila učencev nego je principielno določeno.

Prošnje, ki so bile pravočasno vložene, in katerim se ni moglo ugoditi radi pomanjkanja mesta, se na prosilčevo zahtevo z ostalimi dokumenti vred izročijo zavodu, kjer je vpis morda še mogoč.

K vpisovanju so pripuščeni učenci, ki prihajajo iz inozemstva, ki dokažejo na podlagi izpričeval zakonito priznanih šol, da imajo primerno znanje iz vseh predmetov, ki tvorijo program izpita za dotični razred. Učiteljski zbor odločuje tozadevno in sme zahtevati, da položi prosilec izpit. Končno besedo ima naučno ministrstvo.

Ko se učenec prvič vpiše v kako srednjo šolo, mora plačati vpisnino in prvi obrok letne šolnine.

Vpisnina znaša za klasični in znanstveni licej, za gimnazijo, za nižji in višji oddelek tehničnega zavoda po 50 lir, za nižji in višji oddelek učiteljišča po 30 lir, za dekliški licej 50 lir, za nadaljevalno šolo 25 lir.

Šolnina pa znaša letno za klasični in znanstveni licej 300 lir, za 1., 2. in 3. razred gimnazije 160, za 4. in 5. razred 200 lir, za nižje razrede tehničnega zavoda 160, za višje 300 lir, za nižje razrede učiteljišča 100, za višje 150, za dekliški licej 200 lir in za nadaljevalno šolo 100 lir.

Od vseh navedenih pristojbin pa so pod že prej omenjenimi pogoji oproščeni vsi dijaki slovanske narodnosti, ki so italijanski državljani. Isto velja pa tudi za vse inozemce.

Sloveni v Italiji

(Konec; prvi del gl. «Edinost» od 4. t. m.)

Danes ni ne duha ne sluha o Slovenih v Palermu in tudi v Siciliji bi zastonj iskal slovenskega naseljenika, dasi je verjetno, da so se Sloveni z drugimi narodi vred na begu z Balkana naseljevali tudi na Siciliji.

Tu naj omenim le, da je v prvi polovici X. stoletja [928—9] prihrumel iz Afrike Muhamed «Saklabius» s svojimi četami ter zavzel mnogo krajev, kakor poroča arabska kronika, ki se nahaja v zbirki Sicilskih kronik, obelodanjeni l. 1790. Zanimiv je Muhamedov pridevek «Saklabius», ki znači po naše Sloven ali Slovan. Prevajalec kronike pa pravi, da je služila beseda «Saklabius» pri afriških Arabcih za označbo najvišjega vojaškega dostojanstva, torej bi značila beseda Sloven = vojskovodja, vojvoda.

Ta beseda bi vabila v nadaljnje razmotrivanje, vendar bi nas to na tem mestu preveč oddaljilo od glavnega predmeta.

Vrnimo se torej na italski polotok in udarimo jo v Taranto, kjer se je tudi nahajala slovenska naselbina.

V «I libri Commemoriali della repubblica di Venezia. Regesti. VI. 1904» beremo na str. 28 pod št. 97, da je l. 1497 sicilski kralj zopet sprejel pod se mesto Taranto in prebivalce naj si bodo meščani ali Albanezi, **Sloveni**, Grki itd. (siamo cittadini, o albanesi, **schiavoni**, greci...).

Ako se iz Taranta preselimo v Brindisi, danes tudi tu ni Slovenov ali «u sredini grada, kakor piše Kukuljević v svojem Arkivu 1857. IV. 347 sl., gdje je tako rekući drugi grad v gradu... je... Contrada di S. Pietro degli Schiavoni... jezik slavenski izumro je tu u novije doba... po sviedočaństvu historie grada Brindiža od Andrie della Monaca dobili su u XV. vieku Slaveni brindižki to pravo, da mogu dvojicu od svog naroda pričisliti k poglavarstvu i vieću gradskome... Ne daleko [illegible] dija je S. Vito degli Schiavi...»

Če se napotimo iz Brindisi-ja proti severu pridemo v znani pristan Bari po imenu, ki igra v odnošajih z južnimi Sloveni zlasti s Srbi veliko vlogo in o katerem piše isti Kukuljević v omenjenem arkivu IV. 349 sl.

Še bolj proti severu leži Monte Gargano, na katerem so bile naseljene tudi slovenske kolonije, kar izpričuje listina iz leta 1625. v Arhivu propagandinem v Rimu. Otec Desiderij «Nenchi Raguseo Dominicano» se je trudil, da bi ustanovil ilirski kolegij na tem hribu, ter piše v omenjeni listini, da je «Monte Gargano commodissimo all'Illiria, perchè con passar il mare Adriatico solamente, che è molto stretto verso quella parte, possono ivi transferirsi li giovani illirici con facilità, e ciò mostra chiaramente un esempio, perchè si vedono di presente popolate molte terre di detto Monte, et intorno ad esso, da gente di Albania, e dell'Illirio ch'ancora parlano quelle lingue.» (Gora Gargano, ki leži ugodno za Ilirijo, zakaj samo preko Adrijanskega morja, ki je na tem mestu zelo ozko, ga morejo ilirski mladeniči z lahkoto doseči o čemer priča jasno primer, da vidimo dandanes obljudene mnoge zemlje rečene gore in okoli nje od albanskih in ilirskih ljudstev, ki še govoré tiste jezike.)

Iz Muratorija in drugih pisateljev pa vemo, da so Sloveni tudi v starejših stoletjih bivali v južni Italiji. Že zgoraj smo slišali o beneventanski zemlji, o Bojanu, Iserniji, Sepinu; o «Sclabi de Marsi» to je Sloveni v Marisiki poroča Muratori v Rev. Ital. SS. I/2 str. 441—3. za leto 968. — Robert Guiscard pa je imel do 60 «quos Sclavos appellant totius Calabriae gnaros... quos quasi fratres fidelissimos sibi effecerat» (ki jih zovejo Slovene in ki poznajo celo Kalabrijo... s katerimi se je skoraj pobratil) kakor beremo v Gaufredi Malaterrae: De rebus gestis Roberti Guiscardi et Rogerii Comitis Siciliae. c. XVI.

Kralj Rogerij je imel nezakonskega vnuka Rogerija s pridevkom — «Sclavus» (glej: Hugonis Falcandi: De rebus gestis in Siciliae regno v Thesauruo Ital. To. V. col. 30).

Iz tega vidimo, kako so bili po celi južni Italiji naseljeni Sloveni. In lahko bi nadaljevali z dokumentacijo, vendar zadoščuj to ter pojdimo dalje proti severu v Fermo, Loreto, Jakin (Ancona).

V Fermo je bil delj časa «Ilirski zavod» (Collegio de SS. Pietro e Paolo di Fermo). Ustanovila ga je rimska veroplodnica (S. Congregatio de propaganda fide) leta 1662, da bi tam vzgajala 12—15 mladih Ilircev — število se je imelo dvigniti na 60—70, da bi potem v domovini delovali. Zavod je prenehal l. 1746., vendar je bil srečnejši nego oni na Monte Gargano, ki je po nedolgoletnem životarjenju preminul.

Važnejši je bil «ilirski zavod» v Loretu, kjer so tudi sicer živeli Sloveni. Že l. 1469 je bil tam «Sodalitium Sclavorum in Villa Lauretana commorantium» (glej: Vogel: De eccles. Recanatensi et Lauretana — Recanati 1859. I. 219), a ilirski zavod v Loretu je ustanovil papež Gregor XIII. leta 1580. L. 1593 so ga prenesli v Rim, od koder je moral nazaj v Loreto l. 1624. ter je končal, ko je nova italijanska vlada inkamerirala dotacijo njegovo.

Ker smo že pri ilirskih zavodih, bodi tudi omenjeno, da je cerkvena politika silila, da se slovensko svečenstvo izobražuje v Italiji, zlasti v raznih samostanih, radi česar najdemo v 17. i 18. veku po vseh italijanskih samostanih, kjer so imeli šole, tudi slovenske samostance, zlasti Franjevce iz Bosne, da so jih v Italiji formirali in potem vračali domovini njihovi kot preobražene sinove.

Spomina vreden je tudi bivši Ilirsko-ogrski kolegij v Bolonji.

O vrednosti teh zavodov za Slovenegojence pa ni tu prostora govoriti. Bo za drugo priliko.

Kar se pa tiče Jakina (Ancona), pride v poštev kot trgovsko mesto, ki je imelo z nasprotno obalo tesne stike, tako da se je tudi v Jakinu naselilo precejšnje število Slovenov. Bilo jih je toliko, da so vprašali svojega duhovnika.

S tem smo se približali Benetkam i beneškim Slovencem, toda ker smatram, da so razmere kolikor toliko (Rutar: Beneška Slovenija!) znane, sklenem ta članek, ki je imel podati sumaričen pregled naseljevanja Slovenov v Italiji.

Videli smo, da so bili Sloveni naseljeni po celi Italiji in da se po žilah sedanjih Italijanov pretaka v nemali meri tudi slovenska kri in ne samo germansko-saracensko-normanska! —

Razen v članku navedenih pisateljev in arhivov so mi služili pri tem članku:

1. **Aranza J.:** Woher die südslav Colonien in Süditalien v Archiv f. slav. Philol. XIV. 78.
2. **Caletti A.:** I molesano-slavi v Rivista mensile del Touring-Club ital. XXIII. No. del 3/III 1917, str. 143—148.
3. **Galanti G.:** Descrizione... di Molose. Napoli 1781.
4. **Hubad Fr.:** Slovanske naselbine na Italijanskem v «Kresu» IV. 1884.
5. **Kollar Jan:** Staroitalia Slavjanska. Ve Vidni 1853.
6. **Kovačić R.:** Gli Slavi Serbi dell'Italia. Ricordi. 1884.
7. **Magliano Giandom ed Alberto:** Larino Campobasso 1895.
8. **Peregrinius-Prahllus:** Historia principum langobardor. Napoli 1749—1753.
9. **Rubertis G.de:** Delle Colonie slave nel regno di Napoli. Zara 1856.
10. **Sreznewski JJ.:** Friuljskie Slavjane. Priloženije k 28. tomu zapisok imp. akad. nauk. St. Peterburg 1881.
11. **Vegezzi-Ruscalla:** Colonie Serbo-dalmate nel circondario di Larmo. Torino 1864.
12. **i dr. spisi.**

DNEVNE VESTI

Proslava kraljevega jubileja v Trstu

Danes predpoldne povodom obletnice ustave in z njo združene proslave petindvajsetletnice vladanja kralja Viktorja Emanuela III. se bo vršila na obrežju Mandracchio pred trgom Unità velika vojaška parada. Čete se zberejo na omenjenem mestu ob 9.30 pod poveljstvom generala Pugliese, kateri jih predstavi ob 10. uri poveljniku tržaškega armadnega zbora generalu Vaccari-ju. Nato se bo vršilo defiliranje čet vseh vrst orožja.

***

Tržaški prefekt je odredil, da bodo lahko danes javni lokali v mestu odprti do dveh po polnoči.

Društvo trgovcev in obrtnikov je izdalo poziv na svoje člane, naj držijo svoje izložbe v oknih odprte in jih razsvetlijo danes zvečer.

Razne ustanove so poslale kralju vdanostne brzojavke.

Udeležba slovenskih županov pri jubilejnih svečanostih v Rimu

Takt in dolžnost pač zahtevata, da se tudi slovenski župani poklonijo najvišjemu predstavniku države ob tako pomembni slavnosti, kakor je petindvajsetletnica vladanja. Tej dolžnosti in zahtevi takta so se mnogi župani tudi odzvali s tem, da so se napotili v italijansko prestolico, kjer bodo predali italijanskemu kralju častitke slovenskega ljudstva k petindvajsetletnici njegovega vladanja. Ali, kar moramo obžalovati in tudi grajati, je to, da bo udeležba slovenskih županov na jubilejnih svečanostih jako dezorganizirana. Iz idrijskega okraja so odpotovali v Rim vsi župani, iz raznih drugih okrajev pa samo nekateri, kakor so se pač slučajno med seboj domenili. Torej iz nekaterih okrajev bodo zastopani polnoštevilno vsi župani, iz nekaterih pa le župani posameznih občin.

Ta pojav pa je obžalovanja vreden iz raznih razlogov. Po našem mnenju bi popolnoma zadostovalo, da bi vse slovenske občine odposlale na rimske svečanosti več ali manj številno deputacijo slovenskih županov, ki naj bi se bila sporazumno določila. Za mnoge naše občine predstavlja namreč potovanje župana v Rim občutno breme, ki je toliko bolj občutno čim manjša je občina. Z druge strani pa je tudi vprašanje nastopa.

Že iz teh razlogov je bilo neobhodno potrebno, da bi se bili vsi slovenski župani prej skupno pomenili o svoji udeležbi na rimskih svečanostih ter v to svrho izbrali iz svoje srede posebno deputacijo, ki bi bila danes predstavljala v Rimu slovensko ljudstvo.

Iz teh razmotrivanj pa sledi naravnost kričeča potreba po skupni organizaciji slovenskih županov, ki naj se izvrši na ta način, da se zopet obnovi nekdanja županska zveza. Ta obnovljena organizacija bi s skupnimi prispevki lahko nastavila tajnika kakega strokovnjaka v komunalni politiki, ki bi vodil organizacijo in obenem dajal nasvete županom in tajnikom v mnogokrat zamotanih vprašanjih občinske uprave. Uverjeni smo, da bi tudi sedanji furlanski prefekt, ki se odlikuje s treznim in modrim presojanjem naših razmer, ne delal zaprek tej prekoristni organizaciji, temveč šel bi ji prav gotovo na roko.

— **Himen.** Včeraj se je poročila gospdč. Mici Horvat poštna uradnica v Beli peči (Val di Rossana) pri Trbižu, hčerka gospe Mimi Horvat-ove roj. Grom iz Idrije. Mnogo sreče in mnogo let!

Iz Sv. Križa

Nismo načelni nasprotniki vsake plesne zabave, posebno, če se vrši dostojno, pod nadzorstvom vestnih in odgovornih činiteljev, in pa, če ni prepogosta. Kar pa se dogaja v tem pogledu v naši vasi, gre že preko prave meje, da moremo govoriti o pravi nadlogi, nevarni za telesno, duševno in gmotno zdravje. Tu se pleše od nedelje do nedelje, na javnem prostoru in zato tudi brez neogibno potrebnega nadzorstva. Po popoldanski službi božji pohod godbe po vasi in staro in mlado drvi na plesišče v divje kolo na takozvanih «barjarjih», plesnih podih. Posebno zlo je v tem, da vse to gledajo tudi šoloobvezni otroci. Navadno se vršijo ti plesi na dvorišču kake gostilne. Tu se slepo trosi denar za ples, se popiva in često tudi razgraja, da vidi mladina le slabe zglede. Tako propada morala in gospodarstvo naših vaščanov. Kar pa ozlovolja še posebno, je, da se taki plesi navadno ne prirejajo v namen, da bi se ljudje pošteno veselili, marveč v spekulativne svrhe kakih poedincev. Skrajni čas je — da ne bo prepozno —, da se odločno nastopi proti tej pogubni razvadi in zlorabi. Če ne bo drugače, bomo morali z imeni na dan. Sicer moremo priznati, da so tudi po drugih vaseh slične žalostne razmere, ki naj bi jim naša podeželska in mestna inteligenca posvečala posebno pažnjo. Je res v nevarnosti moralna in materijalna blaginja našega ljudstva.

Družinski oče.

Izpiti na učiteljišču v Tolminu

Učenci, ki želijo polagati v juliju sprejemni izpit za I. razred nižje ali višje stopnje učiteljišča ali sposobnostne izpite za vse druge razrede, naj pošljejo najkasneje do 15. junija na ravnateljstvo šole sledeče listine:

1) Prošnjo na kolkovanem papirju za 2 L, podpisano od očeta, oz. njegovega postavnega namestnika;
2) Krstni list (pravilno kolkovan);
3) Spričevalo istovetnosti (Certificato di identità personale), ki ga izda županstvo;
4) zadnje šolsko spričevalo;
5) spričevalo o cepljenju koz;
6) potrdilo županstva o slovenski narodnosti učenca, ki je potrebno za oprostitev od izpitnih pristojbin.

Listin pod št. 3 do 6 ni treba kolkovati.

Že v upoštevanja vrednih slučajih more ravnateljstvo sprejeti prošnje tudi po preteku gorinavedenega roka.

Priporoča se, da se javijo vsi h kateremsibodi izpitu že v poletnem roku, ker le tako jim je dana možnost, da ponovijo v jesenskem roku izpit iz onih predmetov, iz katerih v poletnem roku niso uspeli.

Opozarja se, da morejo absolventi nižje stopnje učiteljišča prestopiti ne le na višjo stopnjo učiteljišča, ampak brez večjih težkoč tudi na višjo stopnjo tehničnega zavoda ali na znanstveni licej, ker sta učna načrta nižjega učiteljišča in nižjega tehničnega zavoda skoro enaka.

Opustošenje kobaridske Čitalnice

V petkovi «Edinosti» smo poročali o opustošenju prostorov čitalnice dne 31. maja. Kdo je inicijator, nam kaže v precejšnji meri pismo g. profesorja Cavalottija, sedanjega tajnika občin furlanske prefekture, ki ga je pisal še kot občinski komisar v Kobaridu predsedstvu Čitalnice o priliki, ko je to zavrnilo prošnjo nekaterih kobariških Italijanov, da bi bili sprejeti kot člani v društvo.

Evo pismo dobesedno:

Kobarid, 22. 5. 25.

Predsedstvu Čitalnice v Kobaridu.

Kot dejstvo, da ste se izzivalno izognili povabiti k včlanjenju v vaše šestnajstčlansko čitalnico mene, predstojnika občine in zastopnika prefekture, in z menoj toliko drugih oseb uglednih, vam nadrejenih tako po kulturi, kot po socijalnem stališču, katero dejstvo mi je dovolilo ugotoviti, da vam manjka najosnovnejša vzgoja in življenjska izobrazba; kot tudi dejstvo, da ste odbili celih enajst prošenj za sprejem, ki jih je predložilo ravnotoliko državljanov, ki so krivi, da so Italijani, fašisti, in da živijo ob lastnem, trdem, poštenem vsakdanjem delu, — vse to mi je pokazalo na očividen način slepo mržnjo, ki jo gojite proti onim, ki so omadeževani s to krivdo.

Kot Italijan in fašist bi se zelo sramoval biti član društva, ki ga vodijo bedasti kramarji in polgrošni politikastri in ki kaže tako očividno, da mu ni namen vzgajati ljudstvo, marveč ga pačiti v najbolj slepem in blaznem plemenskem sovraštvu.

In zato, medtem ko ponosno protestiram proti vidikom, ki ste jim sledili v premotrivanju predloženih vam prošenj za sprejem, smatram, kot bi moja (prošnja za sprejem) ne bila sprejeta, in si **pridržujem najpopolnejšo svobodo postopanja** z ozirom na vaše **društvo**. Cavalotti.

Toliko na znanje kr. prefekturi v Vidmu ter kr. preturi v Tolminu, ki baje išče povzročitelje.

PRIREDITEV PODRUŽNICE «Š. D.» PRI SV. IVANU.

Podružnica Šolskega društva» pri Sv. Ivanu naznanja ponovno svojo prireditev, ki bo — nepreklicno — v nedeljo 14. t. m. na senčnatem in krasnem vrtu Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Rodoljubi! Upoštevajte namen prireditve in prihitite v čim večjem številu, da koristite dobri stvari in obenem preživite par lepih ur.

Iz urada Pol. dr. „Edinost" v Trstu

Pokojninski zastanki starišem v vojni padlih bivših avstro-ogrskih vojakov

Na ministrstvo financ prihajajo številne prošnje za dosego pokojninskih zastankov starišem v vojni padlih bivših avstro-ogrskih vojakov.

Radi tega opozarjamo vse prizadete, da njih prošnje ne morejo biti upoštevane, ker jim ne pritičejo zastanki vojne pokojnine z dnem 1. oktobra 1921., če je pokojnik zapustil tudi vdovo s pravico do pokojnine.

Nadalje se drugi stariši pritožujejo, da jim je letna pokojnina prenizko odmerjena. Da se preprečijo nepotrebne reklamacije, naznanjamo, da je starišem v resnici odmerjena prav nizka pokojnina (1/3 normalne) v slučaju, da je padli vojak zapustil tudi vdovo in otroke s pravico do pokojnine.

Pokojnine starišem v vojni padlih vojakov

Mnogo starišev bivših avstro-ogrskih vojakov se pritožuje, da so jim nakazila likvidirana z dnem 1. julija 1923., medtem ko so drugim podeljena že z dnem 1. oktobra 1921.

Radi tega opozarjamo, da eventuelni tozadevni rekurzi ne bi prišli v pretres, ker se ni smatralo, da je smrt padlega avstro-ogrskega vojaka povzročila, glede na njihove premoženjske in gospodarske razmere, izgubo edinega podpiratelja, kakor to zahteva kr. odlok 3. novembra 1921., št. 1734. Zato se jim je podelila pokojnina šele z dnem 1. julija 1923. le na podlagi ugodnejših odredb kr. odloka od 12. junija 1923., št. 1491.

Italijansko državljanstvo

V 128. številki «Edinosti» od 31. maja 1925. smo priobčili člen 4. kr. odloka od 13. junija 1912., št. 555 ter istočasno navedli dokumentacijo, ki je potrebna za tozadevno prošnjo.

Med tem pa nam je urad tržaške prefekture za podeljevanje državljanstva sporočil nova navodila ministrstva notranjih poslov:

1. Prošnja za podelitev italijanskega državljanstva na podlagi člena 4. kr. odloka 31. maja 1912., št. 555 naj bo pisana **na kolka prostem papirju**, naslovljena na ministrstvo notranjih poslov s sledečimi navedbami:

a) poklic;

b) vzrok, radi katerega prosi državljanstvo;

c) naj bodo našteta eventuelna bivališča v inozemstvu pred nastanitvijo v kraljevini ter vsa poznejša v kraljevini (z natančnimi naslovi in delom, s katerim se je bavil).

2. Krstni list.
3. Kazenski izvleček rojstnega kraja.
4. Družinska pola.
5. Kazenski izvleček centralnega urada za tujce pri vodstvu pisarne civilnega in kazenskega sodišča v Rimu.
6. Potrdilo o devinkulaciji izvirnega državljanstva za vse podanike onih držav, ki pridobitev novega državljanstva ne priznavajo kot vzrok za izgubo izvirnega državljanstva.
7. Listine pristojnih oblastev, ki dokažejo, da prosilec ima predpisane pogoje navedene v členu 4. omenjenega zakona. (Slednje listine niso potrebne prošnjam Italijanov, ki niso italijanski podaniki.)
8. Ženskam je potrebno spričevalo samskega stanu.

Listine izdane v kraljevini morajo biti legalizirane po pristojnih administrativnih in sodnih oblastvih. Če so izdane v inozemstvu, morajo biti avtentificirane pri zunanjih konsularnih oblastvih in legalizirane pri ministrstvu zunanjih zadev.

Ako pa so listine izdane v tujem jeziku (izvzemši francoskega), se mora priložiti originalu tudi italijanski prevod ali avtentificiran po kr. konsulu ali pa preveden po zakonitem prevajalcu in potrjen s prisego v smislu odredb člena 43. kr. odloka od 15. novembra 1865., št. 2602 naredbe civilnega stanja.

Če je tujec, ki prosi za podelitev italijanskega državljanstva, rojen v kraljevini, mora priložiti poleg že naštetih listin, tudi avtentificirano potrdilo, ali in na kakšen način je zadostil vojaškim obveznostim v Italiji ali v državi svojega podaništva.

Prošnja za italijansko naturalizacijo, kakor tudi vse priložene listine in tozadevne avtentifikacije in legalizacije so proste taks.

Ostaja pa še vedno v veljavi državna koncesijska taksa Lit. 360.— predpisana v št. 1. razpredelnice A. priloge F. kraljevega odloka od 24. novembra 1919., št. 2163 izvzemši Italijane, ki ne pripadajo kraljevini, kateri so oproščeni te takse.

***

I. S. — Svino, 7: Izkaz vojaških cest glasom kr. odloka-zakona 2506 od 15/11/1923. ni še izdelan. Upati je pa, da se bo vendarle v kratkem to zgodilo; tedaj bomo šele lahko ugotovili, ali je vključena tudi tista mala vojaška cesta v seznam. Če se to zgodi, Vam bo moral erar odkupiti zemljišče, v nasprotnem slučaju pa boste vedno lahko zahtevali priznanje vojne odškodnine za poškodovano zemljišče. Opišite nam Vaš slučaj natančnejše, parcelne številke, dolgost in širokost ceste in ali je še odprta.

— **Katarina T. — Srpenica, 114:** Iz Vašega pisma ni razvidno, ali ste že podpisala konkordat pri finančnem tehničnem uradu ali ne. Da dosežete likvidacijo svoje odškodnine, Vam je najprej potreben ta dokument, nadalje vzpostava stavbišča v predvojno stanje.

Če ste vse to opravila, pošljite nam pozicijsko številko, pod katero je bila Vaša prošnja vložena, natančen intestat prošnje, datum ekspedicije akta na kr. fin. intendanco v Trst in na to bomo skušali posredovati.

— **Mestni odbor — Idrija:** Urad za podelitev državljanstva na tržaški prefekturi je odposlal akt Jakoba Kristan iz Idrije 562 na videmsko prefekturo radi pokrajinske pristojnosti pod št. 13/B 1866, dne 27. oktobra 1923.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI ODBOR:

— **Josip Erbis — Trst:** Gre za posebno nakazilo, ki znaša 1/3 normalnega, likvidirano očetu vojaka, kateri je zapustil vdovo ali sirote s pravico do pokojnine. Vam ne pritičejo zastanki od 1. oktobra 1921., ker kr. odlok 3. novembra 1921., št. 1734 ne dovoljuje nakazila starišem, če je padli vojak zapustil tudi vdovo s pravico do pokojnine.

— **Ivan T. — Sv. Križ:** Vam je priznana voj. pokojnina. Tozadevna knjižica je bila odposlana na kr. zakladno delegacijo v Trst dne 4. aprila 1925.

— **Karolina R. vd. K. — Vareje:** Preiskovalno postopanje je bilo zaključeno na 1. junija 1925. Zahtevajo se nekatere listine od nakelskega županstva.

— **Ivana vd. Volk — Trst:** Vam je pokojnina priznana in pokojninska knjižica je bila odposlana na kr. zakladno delegacijo v Reko že dne 20. aprila 1925.

— **Marija vd. Z. — Bazovica:** Vam je vojna pokojnina priznana in pokojninska knjižica odposlana na kr. zakladno delegacijo v Pulo že 27. oktobra 1924.

— **Ana vd. K. — Trebče:** Vam je vojna pokojnina priznana. Knjižica je bila odposlana na kr. zakladno delegacijo v Trst dne 30. aprila 1925.

— **Ivan D. pok. Ivana — Divača:** (Pozicijska številka 061202) Generalno ravnateljstvo vojnih pokojnin je pisalo večkrat županstvu v Divači (?) glede dostavitve nekaterih listin, a vedno brezuspešno. Bomo uradno požurili tudi mi pri županstvu.

— **Albin J. — Trst (varuh sirot F.):** Priznana je vojna pokojnina in tozadevna knjižica je bila odposlana na kr. zakladno delegacijo v Trst dne 23. aprila 1925.

— **Frančiška vd. Dekleva — Podgrad:** Vam je priznana voj. pokojnina. Tozadevna knjižica je bila odposlana na kr. zakladno delegacijo v Videm že 10. februarja 1925.

— **Krajevna organizacija — Slavina:** Cestarji bodo sistematizirani na podlagi zakona od 30. decembra 1923., št. 2994 in sicer z dnem 1. julija 1924. Zadeva je v teku pri ministrstvu javnih del ter bo v najkrajšem času rešena.

TAJNIŠTVO.

Društveno vest!

— **«KOLAŠI». Danes točno ob 14. odhod v komen izpred kavarne Fabris. Dolžnost vsakega «Kolaša», da se udeleži!**

— **Pevsko društvo «Ilirija».** Članstvo se poziva, da se zbere danes točno ob 10.30 predpoldne pred društvenimi prostori, odkoder se odpeljemo v Komen. Ker bo odhod ob navedeni uri, naj bodo vsi točni. — Odbor.

— **Vodstvo D. K. N. Tommaseo** obvešča sledeče igralce, naj se zberejo ob 15. uri in pol na igrišču Š. K. Vala: Uršič, M. Martelanc, Turina, Golob, Bucik, Muha, Škrap, Pavletič, Benčič, Kerže, Cjak.

— **Pevski zbor Glasbene Matice.** Jutri, v pondeljek, ob 7. uri skupna pevska vaja.

— **Otroško predstavo** v prid počitniški akciji Ž. D. U. priredi šolsko društvo danes ob 17 pop. v dvorani konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Vstopnina: otroci L 0.50, odrasli L 1, sedeži po L 2.

Ponovno vabimo stariše, naj pripeljejo ali pošljejo otroke danes k predstavi. Kako so se prisrčno zabavali zadnjič, ko so videli in slišali prizor z lutkami! Pa tudi druge točke so jim šle do srca. Pri današnji predstavi se uprizori mesto nekaterih odpadlih točk nova šaljiva igrica, vzeta iz vsakdanjega otrokovega življenja, toda tako lepo, da bo videl otrok zabavo celo v najtežji svoji nalogi — v računstvu! Čisti dobiček predstave je namenjen naši deci sami, da se ji pomore k stroškom za pot na podeželsko počitniško bivališče.

Spored: 1. deklamacija, O. Župančič: Ciciban in čebelice, 2. petje, M. Kogoj: Kaj ne bile bi vesele, Kohar-Grbec: Kaj pa delajo ptički, E. Adamič: Uspavanka, deklamacije. Župančič. Ciciban in Cicifuj, petje, M. Kogoj: Ko

Društva sodelujte dne 12. julija pri prireditvi S. D. Snežnik v St. Petru na Krasu!

spo spali v tihi noči, Dobronuč. O jelene, jelena.., deklamacija. Čika — Jova Zmaj: Veverica, šaljivka: Vesela naloga, K. širok: Kitajske pravljice, K. Širok: Lutke.

— **Prireditev v Dekanih,** katero je nameravalo vprizoriti mlad. dr. «Jadran» je politična oblast prepovedala z motivacijo, da ne more dovoliti prireditve radi javnega miru in varnosti.

— **Ljudska veselica v Kozljah** se je imela vršiti danes. Domače društvo je pripravilo vse potrebno za čim boljši uspeh, vendar pa se prireditev pri najboljši volji ne more vršiti, ker ni oblast izdala tozadevnega dovoljenja, čeprav je bila prošnja pravočasno uložena.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

(Iz zapisnika seje dne 1. junija 1925.)

Tekme z nečlanicami: Vse članice, ki hočejo tekmovati z nečlanico morajo to pravočasno javiti. S. U. bo pa odgovarjalo pismeno le glede tekem, ki jih ne odobri. Odobrene tekme pa bodo naknadno javljene v «Edinosti».

tekme: M. D. «Prosveta» Občine z nečlanico «Danico» dne 31. maja. S. K. «Val» Barkovlje s C. S. «Ponziana» (Hazena) isti C. S. «Salus» nogomet. M. D. «Prosveta» Trst z U. S. tržačina Boys dne 1. junija.

Nove članice: Sprejemajo se soglasno nove članice: S. K. «Sparta» v Gorici, S. K. «Nanos» v Vipavi, «Višava» na Konkonelu.

Hazena: Tekom junija se začne tečaj za sodnike hazene. Vse članice naj takoj javijo vse one, ki se bodo udeleževali tečaja. Podrobnosti o tečaju bodo objavljene kasneje.

Pozivajo se članice: «Magdalena», M. D. «Tabor» Sežana, da rešijo poslane jim dopise.

Društvena knjižnica. Ustanovila se bo v najkrajšem času društvena knjižnica. Vse članice se lahko že sedaj obračajo na S. U. za vse knjige o sportu.

Sodniški tečaj. Za dne 31. maja javljeni izpiti so morali odpasti radi odsotnosti učitelja. Vršili pa se bodo v nedeljo dne 14 junija na igrišču «Adrie». Pozivajo se torej članice «Adria», «Val», «Prosveta» Občine, da pošljejo svoje prve čete ta dan na imenovano igrišče točno ob deveti uri zjutraj. Ostale članice pa naj javijo svojim članom, ki so se udeleževali tečaja, da se udeležijo prvega izpita.

Sestanek T. K. Opozarjajo se vse članice na današnji sestanek T. K. ki se bo vršil v dvorani Konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Radi važnosti naj nobena članica ne manjka.

Podsavezi: V svrho boljšega delovanja se v principu odobri ustanovitev podsaveza za goriško. Radi praktične izvedbe tega sklepa se skliče kasneje skupen sestanek vseh goriških članic in S. U.

— **Tehnična Komisija Sportnega društva «Adria»** si šteje v prijetno dolžnost izreči tem potom najlepšo zahvalo zavednemu zlatarju gosp. Alojziju Povhu, za poklonjeno ji krasno kupo, namenjeno zmagovalcu turneje tekem med nogometnimi četami Trsta in okolice. Želeč, da bi našel v drugih naših trgovcih posnemovalcev, mu želimo s tega mesta obilo sreče.

Obenem izreka T. K. Adrije zahvalo vsem društvom in klubom, ki so se udeležili turneje, proseč jih, da se tudi v bodoče tako polnoštevilno odzovejo našemu klicu ter kliče vsem četam krepki Zdravo!

— **Sportno udruženje.** Sestanek, kateri se je imel vršiti danes 7. t. m. v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu, se ne more vršiti v omenjenem prostoru, ker nam je Del. kons. dr. v zadnjem momentu odpovedalo dvorano. — Vršil pa se bo ob isti uri v prostorih pri stari policiji (Chiarbola Superiore 11) nasproti cerkvi. Vsi oni delegati kateri ne vedo, kje se nahaja ta prostor, naj blagovolijo povprašati gostilničarja Del. Kon. Dr. Predsednik.

— **Kolesarska dirka za društveno prvenstvo S. D. Adria** je od oblasti dovoljena. Vsi dirkači naj se zberejo danes ob 13. uri na Opčinah pod železniškem mostom na proseški cesti, od koder bo odhod ob 13.30. uri skozi Prosek, Gabrovec, Gorjansko, Komen, Stanjel, Dutovlje, Tomaj, Sežana Opčine Faccanonijev kamnolom, Ključ po Bošketu k Sv. Ivanu do cerkve. Km. 70. Prosijo se slovenski motociklisti, da bi spremljali kolesarje pri dirki.

— **M. D. A. Opčine.** Na openskem sportnem igrišču pri Briščekih se vrši danes dne 7. VI. točno ob 4ih popoldne (revanšna) prijateljska nogometna tekma med M. D. A. (Adrija — Opčine) ter M. D. T. (Tabor iz Sežane). Ker sta bili društvi pri zadnji tekmi v Sežani enako močni, obeta biti igra zanimiva.

— **Kolesarska dirka,** ki jo priredi S. K. «Val» v Barkovljah v nedeljo 21. junija t. l., obsega progo: Barkovlje, Kontovel, Prosek, Gabrovica, Sempolaj (razpotje), Gorjansko, Komen, Rihemberk, Dornberg, Selo Sv. Križ Cesta, Ajdovščina, Vipava, Manče, Čehovini, Kobdilj, Kopriva, Skopo, Dutovlje, Kreplje, Dol, Repentabor, Opčine, Prosek, Kontovel, Barkovlje. Skupno 100 km.

Vsa ona kolesarska društva, ki nameravajo vpisati svoje člane k tej dirki, so naprošena, da javijo imena dirkačev vsaj do 18. junija na naslov S. K. «Val» v Barkovljah št. 456. Vpisnina znaša L 5.— za vsakega posameznika, pri oddaji kontrolne številke pa se vrneta vsakemu dirkaču L 2.— Vpisnina se lahko plača tik pred odhodom.

Pravilnik dirke bo objavljen v torkovi številki.

— **Zvezda ciklizma, ki ugaša.** Vse kolesarske kroge Italije in inozemstva je vrgel iz ravnotežja eden izmed junijorjev tega sporta, doslej še malo poznan in še manj upoštevan. Je to mladi **Binda,** ki si to leto otvarja briljantno kolesarsko karijero v klasičnem «Giro d'Italia». Ima že 4 minute 58 sekund prednosti v boju s svetovnim campionissimom» **Girardengo** in predvideva se, da bo v tem boju, ki se konča danes z zadnjo etapo, izšel iz boja kot absolutni zmagovalec. «Gazzetta dello Sport» se ne more potolažiti nad porazom svojega ljubljenca, ki je tem hujši, ker mu pomaga eden najboljših italijanskih kolesarjev, Belloni, s tem da ga «vleče». Le resnična smola zamore iztrgati Bindi zmago. Sic transit gloria mundi! Poraz bo brezdvomno vrgel Girardenga s kolesa. Njegova zvezda slave ugaša.

— **Danes se vrši tekma med M. D. P. — Trst in D. K. N. Tommaseo** ob 16. uri na igrišču Š. K. Vala in ne, kakor pomotoma javljeno, na igrišču S. D. Adrije.

S. K. «Sparta», Gorica — A. S. Cormonese, Krmin. 1 : 0 (0 : 0).

V nedeljo, dne 31. maja, se je vršila v Krminu, prijateljska nogometna tekma med imenovanima kluboma, ki je izpadla 1 : 0 v korist «Sparti».

Ako upoštevamo, da je A. S. Cormonese v IV. diviziji na tretjem mestu, ter še razne rezultate (zgubila proti Pro Gorizia 6 : 2), vidimo, da si je goriška «Sparta» pridobila lepo zmago.

Iz tržaškega življenja

— **Mlad kolesar se ubil pri trčenju z avtomobilom.** Včeraj zjutraj se je dogodila na cesti med Dutovljami in Sežano tragična nesreča, ki je ugonobila mlado življenje. Okoli 9. ure je vozil po tej cesti, namenjen v Sežano, 16-letni mehaniški pomočnik Rudolf Furlan, doma iz Skopega. Na nekem ovinku, pičlih 10 minut hoda od Dutovelj, je nenadoma privozil kolesarju nasproti avtomobil, ki ga je vodil trgovec Vladimir Mahne iz Trsta, solastnik firme Josip Mahne & Comp.; v njem sta pa sedela še dva druga tržaška trgovca. Na tem mestu se je, ni še dognano po čegavi krivdi, nepričakovano odigrala nesreča. Avto je treščil v nesrečnega kolesarja s tako silo, da je revež zletel na cesto in obležal ves krvav in nezavesten. Mahne in njegova tovariša so priskočili Furlanu na pomoč, ga položili z vso opreznostjo v avto in ga nemudoma prepeljali v tukajšnjo bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da se nesrečnik že bori s smrtjo; imel je prebito črepinjo in številne druge poškodbe na raznih delih telesa. Kljub prizadevanju zdravnikov je revež kmalu potem izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

Mahne in njegova spremljevalca so bili zaslišani na kvesturi, kjer so izjavili, da je Furlan v kritičnem trenotku sam zavozil proti avtomobilu, menda ker mu je kolo izpodletelo na gramozu, s katerim je cesta na tistem mestu posuta. Ker ni bilo še mogoče ugotoviti, v kolikor je ta trditev resnična in ker ni bilo zaenkrat mogoče dokazati Mahnetu nikake krivde, so bili po zaslišanju vsi trije izpuščeni na svobodo.

— **Za materjo je hotela v grob.** Iz neutolažljive žalosti radi smrti svoje matere, ki jo je zapustila samo na svetu, — oče ji je že davno umrl, — se je 20-letna Renata Simon odločila k obupnemu koraku, da konča z življenjem. S tem namenom je sirota, ki je stanovala pri svoji teti v ulici Istria št. 82, zavžila doma veliko količino nekega uspavalnega sredstva. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dal deklico po prvi pomoči prepeljati v mestno bolnišnico.

Simonova je zapustila pismo, v katerem prosi, da bi jo pokopali poleg matere. Vendar pa zaenkrat najbrž ne bo mogoče izpolniti njene poslednje želje, ker imajo zdravniki dobro upanje, da bo deklica okrevala.

— **Poskušen samomor v avtomobilu.** Na originalen način se je hotela preseliti na oni svet 19-letna Justina Cergol, stanujoča v Barkovljah-Riviera št. 189. Včeraj popoldne okoli 14. ure je najela pri obokih Chiozza javni avtomobil in naročila šoferju, naj jo pelje k tovarni mineralnega olja pri Sv. Andreju, kjer da naj pokliče njenega zaročenca Josipa R., ki je tam zaposlen. Šofer je to storil, a ko je zaročenec Cergolove odprl vrata avtomobila, je našel deklico vso prepadeno in zvijajočo se v groznih bolečinah; tekom vožnje se je zastrupila z lizolom. Deklica je bila prepeljana v nevarnem stanju v mestno bolnišnico. Storila je obupni korak baje radi nesrečne ljubezni.

MALI OGLASI

POROČNE SOBE iz preparjenega slavonskega bukovega lesa, najskrbnejše izdelane se prodajajo po originalni ceni. Tovarna pohištva «Garanzia» via Pallaudo 5. 760

FRANCOSKO-nemško, začetek in ponavljanje Lit 30.-- mesečno. Pripravljanje za izpite. Via del Toro 14/II. 753

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove kiromant v via Pietà 12, vrata 6. 754

HIŠNA, zdrava, mlada, pridna, z dobrimi spričevali, dobi službo pri majhni družini v Como. Potni troški se povrnejo. Znanje italijanščine ni potrebno, ker govori gospa slovensko. Comina Giovanni, **Como.** 756

DEKLA, z dobrimi spričevali, vešča slovenskega in italijanskega jezika in kuhinje, se išče za majhno družino Via Fulvio Testi št. 3/I. 755

HIŠNE, deklice začetnice, sobarice, kuharice za letovišča z mesečno plačo L 500 in drugo osobje dobijo mesta. Urad Via Machiavelli 24 Trst. 757

KOČIJO, zaprto, dunajsko delo, voz za vole, lahek voz za konje, decimalno tehtnico, dva komata, tri kubične metre starega gašenega apna, dve postelji (les) proda po nizki ceni Maks Milič, Repnič p. Prosek. 752

DELAVCI za kamnolom se iščejo. Pojasnila v mlekarni Viale Regina Elena št. 29. 758

PISALNI STROJ Olivetti, skoro nov, popoln se ceno proda. Luigi Ricci 10, pritličje. 759

ŠIVILJA se priporoča cenjenim damam. Pride tudi na dom. Bizjak-Saksida, Greta št. 8.

MODRO GALICO, angleško, žveplo, škropilnice, žveplalnike, kose «Merkur», semena, čilski soliter i. t. d. dobavlja po najnižjih cenah kmetijsko trgovsko društvo, Trst, Raffineria 4. 682

BABICA, autorizirana se priporoča. Slavec, via Giulia 29. 64

PRODAJALKA, starejša, z 12-letno trgovsko prakso, išče službe v mestu ali na deželi. Naslov pri upravništvu. 670

BIRMANCI! Samo v odlikovanem fotografičnem ateljeju Pietro Miani, Corso V. E. III št. 41, dobite moderne slike po najnižjih cenah. Porabite priliko! 671

PRIZMATIČNE daljnoglede, tudi pokvarjene kupuje Hirsch, optik, via Mazzini 36, Trst. Plača dobro. 717

BREZPLAČNO očistimo stanovanja s formalinovim parom, z **Verminalom** pa iztrebimo mrčesi, ako niso po prvi disinfekciji popolnoma uničeni kuhinjski ščurki stenice itd. Zavod za disinfekcijo in uničevanje mrčes. Via Domenico Rossetti 2. 719

PRILIKA! Skladišče, Ulica Carducci 22. Velika izbera kuhinjske posode po najugodnejših cenah. 734

V KLANCU pri Kozini se je odprl «hotel- Klanec». Postrežba z vsakovrstnimi gorkimi in mrzlimi jedili. Izbrana vina. Furlan. 742

MOŠKE obleke, nove, sive, plave in rujavkaste prodam za polovično ceno. Via Ricci 10, vrata 3. 745

HARMONIJ kupim. Podrobne ponudbe z najnižjo ceno na: Caser, Trst, Solitario 25 746

DELAVCA, dobrega, ki bi bil nekoliko izvežban tudi v vrtnarstvu, iščem. Plača dobra. Nastop takoj. Naslov pri upravništvu. 747

KONJA DVA, črna, močna, po 16 pesti, se prodata, tudi posamezno. Doker lahek za šest oseb se proda. Trst, via Tesa 31. 749

SIDECAR Standard 10 HP. v popolnem stanju, z elektr. lučjo, klaksonom ampherjem, kilometersko in hitrostno mero, zrcalom, se radi odhoda proda za L 7000 Liguori Bazovica 93. 738

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz-izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

PRODA SE koza z mladiči ali brez teh. Naslov Verčon Vrdela, Nova Cesta št. 82. 727

ZAHVALA.

Podpisana družina se iz dna srca zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so na katerikoli način izkazali zadnjo čast našemu nepozabnemu

Kristijanu Stopar

TRST, 6. junija 1925.

(450) **Družina Stopar.**

Naša zavarovalnica
„UNION"
je največja svetovna zavarovalnica
Delniški kapital Fr. 20 Miljonov, zav. kapitali v veljavi čez 70 Miljardov Fr.
Ustanovljena 1828.
Generalni zastopnik
AVGUST RAVNIK - GORICA
Via Barzellini št. 2, I. 43
— Zastopniki se še sprejemajo. —

Nadaljuje se prodaja
Nogavic
Svilenin
Izdelkov
Bombaževine
Moške potrebščine
Kopalne potrebščine
Birmanske potrebščine
ÖHLER
Corso Vitt. Em. III TRST Corso Vitt. Em. III

Hranilnica in posojilnica v Marezigah
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
vabi na
redni občni zbor
ki se bo vršil
dne 21. junija 1925, ob 2. uri popoldne
v uradnih prostorih

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelništva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1924.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev načelništva.
7. Volitev nadzorništva.
8. Slučajnosti.

MAREZIGE, 4. junija 1925.
NAČELNIŠTVO.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bilo zbrano zadostno število članov, se bo vršil občni zbor eno uro pozneje. v smislu § 35 zadružnih pravil, isti dan in bo sklepal brezpogojno ne glede na število navločih. (447)

MIRODILNICA
MARIO FERLIN
Sv. Marija Magdalena zgornja 2 Bivio. Tel. 774
Podružnica Via Carducci 10 (Vogal Via Madonna del mare)
prodaja na debelo in drobno. 63
Barve, laki, copiči, šipe, žeblji, cement, sadra, žveplo, modra galica itd. — Postrežba na dom.
Bogata izbera slikarskih vzorcev (štampov)
— Velika izbera cepilnih potrebščin —

ZA BIRMO
je edini vaš urar in zlatar
Alojzij Povh
na Piazza Garibaldi št. 2
prvo nadstropje

Parna žaga se proda
iz proste roke ob železniški postaji na Goernjskem, z raznimi stroji; z lokomobilo Lanz, 60-90 HP, 2 polnojarmenika, 1 venecijanka, 1 tračna žaga, 1 gladilnik, 3 krožne žage, 1 amerikanski cirkular, 2 brusna stroja in 1 dinamo-stroj. Vse je novo in v najboljšem stanju. Pojasnila daje Franc Kuralt, Kranj (Slovenija). (405)

Zobozdravniški ambulatorij
v Sežani št. 68.
Odprt vsaki dan izven srede in sobote.
V sredah in sobotah v Nabrežini od 12-2.
(451) Stanko Perhavec.

Cunje
železo, kovine, papir, rabljeno volno, vrv itd. se kupujejo po najvišjih cenah
v Via S. Maurizio 2 452

ČEBULE 448
lilij Sv. Antona in čebule rumenih narcisov kupim. — Ponudbe z vzorci na
M. German, Trst, Via Roma št. 3

KINEMATOGRAF „GALILEO"
Trst — Viale XX settembre 25 — Trst
Danes zadnji dan izrednih predstav ruske drame
BRATJE KARAMAZOV
po slavnem romanu T. Dostojevskega
Neprekosljiva interpretacija E. Jannings, B. Goezke in Ane Ralph (slavna Brunhilda v Sigfridu)
Ljudske cene. (453) Začetek točno ob 15. uri.

PODLISTEK

V. J. KRIŽANOVSKA: (74)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz ruščine prevedel *Ivan Vouk.*

Ko sta ga slekla, ga je čarodej po vsem telesu namazal z dišečo tekočino in mu vlil v usta nekaj kapelj škrlatnordeče esence. Baronovo telo je silno zadrgetalo, nato je baron odprl oči, tod» pogled mu je bil moten in brezzavesten. Gospod Žerald mu je dal izpiti poln kozarec starega vina, kar je on pokorno napravil, nato je zopet zaprl oči in krepko zaspal.

— Naj spi uro časa, zelo je zdelan. Tačas se pobrigava za dekle, — je rekel gospod Žerald in skrbno pokril spečega barona.

Ko sta tudi z Valerije snela brokatno obleko, je gospod Žerald oba starinska kostuma zavil v culo, ju obilno polil s svetlikajočo se esenco, obložil s smolnatimi travami in zažgal. Vse se je razplamtelo v raznobarvnih plamenih, treskanje groma je streslo zidovje, a črez deset minut je v kaminu ostal majhen kupček črnega pepela.

Ko sta tudi Valerijino telo namazala z aromatično esenco, sta ji oblekla perilo in svileno haljo s čipkami, ki jo je Larisa Arkadjevna dala Diomidu Petroviču. Deklica je bila še vedno v nezavesti, toda njeno lahno dihanje in živčno vztrepetavanje je dokazovalo, da je živa. Ko je bila Valerija oblečena, je gospod Žerald vzel iz škatle srebrno skodlico, jo napolnil z različnimi zelišči, jih polil z gosto, medu podobno tvarino, postavil skodelico na dekličine prsi ter zažgal zelišča. Ko so ta prasketajoč zagorela, je Žerald premaknil mizo na sredino sobe, jo pokril z belim svilenim prtom, obšitim z zlatom, ter postavil nanj zlati svečnik, na katerega je sedaj nataknil v zameno sedem belih sveč. Iz posebnega predalčka v škatli je vzel zlato čašo s križem, jo postavil na mizo, istotako mal srebrn krožnik, na katerega je položil dva zlata široka prstana, ki nista bila vzbočena kakor navadni poročni prstani, ampak ploščata. Na notranji strani prstanov so bili vrezani neznani napisi in znaki. Nato je čarodej vzel iz skrinje dve majhni blazini z rdečega atlasa in z zlatimi franžami ter ju položil na tla pred mizo.

Ko je gospod Žerald videl, kako začudeno je Diomid Petrovič opazoval te njemu zagonetne priprave, ga je prijateljski vprašal:

— Čemu se tako čudite, prijatelj?

— Zato, ker se mi zdi, da pripravljate poročni obred — je neodločno zamrmral Diomid Petrovič v zadregi.

— Nekoliko imate prav. Kot služabnik Božanstva v najvišjem pomenu te besede ju nameravam zvezati, dasiravno sta zvezana že več stoletij, toda z zločini in ljubeznijo, jaz pa ju hočem zvezati z mogočno *silo dobrega,* ki naj očisti zločinsko prošlost, prežene zadnje maščevalce, povrne mir in prosto voljo obojim, ki so že dovolj preizkušeni in kaznovani. Potem bosta seveda morala skleniti zakon po predpisih njune vere, da uzakonita svojo zvezo, toda prvo posvečenje zveze s silami dobrega prejmeta tu. Zdaj pa je treba zbuditi mladega moža.

Pavel Borisovič je krepko spal, toda bil je smrtnobled in videti je bil zelo zdelan. Gospod Žerald je odmašil majhno kristalno steklenico, jo približal pod nos spečemu baronu, ki je vztrepetal in odprl oči. Tedaj ga je Diomid Petrovič privzdignil in mu podal kozarec vina, a čarodej je prilil nekaj kapelj tvarine, od katere je vino zakipelo. Kakor je baron pil, tako se mu je po žilah razlivala poživljajoča toplota, a vse njegovo bistvo se je napolnjevalo z močjo in nepopisnim ugodjem. Vzpel se je ter se ozrl okoli sebe z zmešanim in neodločnim pogledom. Diomida Petroviča je spoznal in se mu nasmehnil, a na gospoda Žeralda v nenavadnem kostumu je gledal z očitnim začudenjem in nezaupanjem.

— Kaj se je zgodilo, Diomid Petrovič in kdo je ta gospod?

— Gospod Žerald Grej, — vaš dobrotnik, ki ga morate zahvaliti iz vse duše, Pavel Borisovič. Rešil je ne samo vaše telo, ampak tudi dušo, razbil je zakleti ris, v katerem ste bili ujetnik v oblasti prošlosti in ki vas je vedel v pogubo, — je pomembno izrekel Diomid Petrovič.

Ko je zapazil na baronovem obličju strah, se je gospod Žerald nasmehnil, položil roko na njegovo ramo in dobrodušno rekel:

— Pusti to, Diomid. O svojem času, ko bo prost, me bo baron že zahvalil, a zdaj ne moremo izgubljati časa. Vstanite, prijatelj, in oblecite se, kakor se spodobi za svečanostne dneve. Ali imate tu primerno obleko?

— Imam frak! — je neodločno rekel baron.

— Oblecite si ga, in ko ste napravljeni, pridite k nama v sosedno sobo.

Poboj na Opčinah

Preteklo noč se je odigrala na Opčinah krvava drama, ki je vzbudila med tamošnjim mirnim prebivalstvom zelo mučen utis. Pozorišče krvavega dogodka je bila hiša št. 395, kjer stanujeta s svojima družinama 34-letni kamnosek Maksimiljan Ukmar in kmet Jurij Mahnič. Med možema, ki sta si v sorodstvu, — Ukmar je poročen s hčerjo Mahničevega brata — so radi posestva, ki je last obeh in sta ga skupno upravljala, že delj časa vladala ostra nasprotja. Vsaka malenkost, ki jo je eden zakrivil v škodo drugemu, je bila povod hudim prepirom. Pred par dnevi je Ukmar pokosil nekoliko trave na travniku, ki baje spada k Mahničevem delu posestva. Radi teh par košev trave je prišlo sinoči okoli polnoči med možema do zelo hudega prepira, ki se je končno razvil v srdit pretep, čeprav so ostali domači skušali pomiriti prepirajoča. Nekaj časa so govorile le pesti, a kmalu je Ukmar pograbil nož in sunil z njim nasprotnika v prsa. Mahnič pa, ki se je istočasno oborožil s sekiro, je ves razpaljen ponovno zamahnil z njo po Ukmarju, dokler se ni ta naposled zgrudil na tla ves krvav. Divje vpitje je privabilo ljudi in orožnike, ki so napravili krvavemu metežu konec in poklicali iz Trsta na pomoč rešilno postajo. Na lice mesta prihiteli zdravnik je našel Ukmarja v zelo nevarnem stanju; nesrečnik je bil ranjen na raznih delih telesa, posebno hudo pa na glavi, kjer je zevalo par velikih ran; tudi črepinja je bila preklana. Mahnič je bil ranjen na levi strani prs in poškodovan po trebuhu, a ne nevarno. Po prvi pomoči sta bila ranjenca prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ju prejeli v kirurgični oddelek. Stanje Ukmarja je skoro obupno, dočim bo Mahnič okreval v kakih 10 dneh, ako ne nastopijo kake komplikacije.

— **Kolesar žrtev avtomobila.** Včeraj popoldne je tovorni avtomobil tovarne olja pri Sv. Soboti, ki ga je vodil šofer Ivan Blasut, stanujoč v Žavljah št. 5, podrl v bližini krematorija na Istrski cesti 22-letnega težaka Karla Pangerc iz Doline, ki je vozil s kolesom proti domu. Nesrečnik je prišel pod kolesa in pri tem zadobil tako nevarne poškodbe, da je ob prihodu v bolnišnico izdihnil.

Vesti z Goriškega

— **Proslava petindvajsetletnice v Gorici.** Danes ob priliki petindvajsetletnice kraljevega vladanja se bo vršila ob 10. uri na goriškem Korzu velika vojaška parada. Po paradi, ob 11. uri, se bo vršila slovesna razdelitev zaslužnih diplom rodbinam v vojni padlih Goričanov, katere je izdala narodna zveza vojnih dobrovoljcev. Paradi bo načeloval in istotako delil diplome divizijski poveljnik deneral Romei.

Goriški podžupan odv. Diblas je izdal na goriško meščanstvo poseben manifest, v katerem se v znešenih besdah spominja petindvajsetletnice. V petek so odpotovali v Rim goriški župan sen. Bombig, občinski tajnik comm. Beviglia in dva redarja z mestno zastavo, da bodo zastopali na današnjih svečanostih v Rimu goriško mesto. Občinski svet je sklenil nakazati danes vsem onim, ki se nahajajo v občinskih podjetjih ali pa v mestnih dobrodelnih zavodih, znatno izboljšano hrano.

— **Sprejem slovenskih županov pri videmskem prefektu.** V petek so bili sprejeti pri furlanskem prefektu v Vidmu vsi župani idrijskega okraja, ki so na svojem potovanju k jubilejnim svečanostim v Rim ob tej priliki hoteli pozdraviti tudi poglavarja pokrajine, furlanskega prefekta comm. Ricci-ja. Furlanski prefekt je z njemu lastno ljubeznivostjo sprejel slovenske župane nadvse toplo in prisrčno. Pred njihovim odhodom jim je priredil v videmski kolodvorski restavraciji banket, nakar so slovenski župani, pri katerih je furlanski prefekt zapustil najlepše vtise, nadaljevali svojo pot proti Rimu.

— **Idrija.** V sredo dne 3. junija je umrla tukaj v visoki starosti mati našega podprefekta Alacevicha. Pokojnica je bolehala že dalj časa in sedaj podlegla težki bolezni. Pogreb pokojnice se je vršil ob veliki vdeležbi v petek ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v sv. Križu.

— **Sv. Lucija ob Soči.** Kakor je bilo že objavljeno, priredi danes «Narodna Čitalnica»» koncert v Mikuževi dvorani. Začetek ob 4.30 popoldne. Spored: 1) Kraljeva himna (orkester); 2) Druzovič: Sv. Lucija (četverospev); 3) Suppj: Poet in kmet (orkester); 4a) Dev: Njega ni (meš. zbor); b) Šonc: Teku sem dol po dolini (meš. zbor); 5) Rossi: Tancred (orkester); 6a) Novak: Tiha noč. (moški zbor); b) Dev: Koroške narodne (moški zbor). Odmor. 7) Sattner: Jeftejeva prisega; 8) Zajec: Zrinjski (orkester); 9) Schwab: Dobro jutro pevski valček s spremljevanjem orkestra. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **Idrija.** («La maestrina».) V soboto 30. in nedeljo 31. maja se je vršila v tukajšnjem rudniškem gledališču prva dramatična predstava v italijanskem jeziku. Igrali so v korist fonda za proslavo kraljeve petinvajsetletnice «La Maestrina» igrokaz v treh dejanjih. Igralcem je treba priznati, da so svoje vloge dobro naštudirali; posebno v glavnih vlogah se je pokazal pravi igralski talent. Ker je v našem mestu razen uradništva in vojaštva le malo ljudi, ki bi bili zmožni italijanskega jezika, ni za to predstavo vladalo veliko zanimanja in je bila zavno vsled tega tudi udeležba bolj pičla. Kakor kaže, se bo v prihodnje tudi v dramatični umetnosti med prebivalci obeh narodov razvila prijateljska tekma.

— **Izvleček iz uradnega lista videmske prefekture z dne 29. maja 1925, Bollettino atti ufficiali.**

I. Rokodelskemu bralnemu društvu v Tolminu je priznano italijansko državljanstvo z odlokom št. 6871/I z dne 30. maja 1925.

II. Seznam oseb, katerim je bilo priznano italijansko državljanstvo po opciji:

1. Setničaru vdovi Mariji, Gorica,
2. županiku Francu Klopčiču in
3. Lampret Mariji, Ajdovščina.

Na podlagi kraljevskega odloka je bilo podeljeno državljanstvo:

1. Palmer Jakobu, Gorica,
2. Pahornik Jakobu, Gorica in
3. Oman Ludviku, Solkan.

III. Do 30. junija t. l. je razpisan natečaj za tajniško mesto v Šempasu.

Iz tržaške pokrajine

— **St. Peter na Krasu.** Ker je sklenilo S. D. Snežnik v St. Petru na Krasu, da priredi veliko veselico, prosimo vnovič vsa društva, da ne prirejajo svojih veselic na ta dan. Upamo, da bodo bratska društva upoštevala to našo prošnjo, posebno še radi tega, ker smo imeli s pripravami že dosti stroškov in truda.

Na naše dosedanje okrožnice nismo prejeli še vseh odgovorov. Zato vabimo ponovno vsa ona društva, ki bi nam na ta dan lahko pripomogla s svojim sodelovanjem, da nam to čim prej javijo. To velja tudi za društva, ki niso prejela vabil, to pa le radi tega, ker nismo poznali natančnih naslovov.

Onim, ki obiščejo ta dan Št. Peter, se obeta obilna zabava. Kdor hoče videti vrle postojnske telovadce in telovadkinje, slišati dobroznano sežansko in postojnsko godbo, idilično igranje tamburašev v paviljonu za črno kavo, nadalje si ogledati nastope raznih gasilnih društev v uniformah ter petje naših slavčkov, razne šaljive prizore itd. gotovo ne zamudi te lepe prilike.

Društva, odzovite se, v kai največjem številu! — S. D. «Snežnik», Št. Peter na Krasu.

— **Iz Nabrežine.** (Grozna nesreča dveh ribičev.) Kakor je bilo že v petkovi «Edinosti» javljeno, je v noči od srede na četrtek divjala na morju silna nevihta. Tudi naši ribiči so odšli v sredo popoldne, videvši lepo vreme, s svojimi čolni na morje. Nihče niti slutil ni, kakšna grozna noč jih čaka. Morje je proti večeru bilo mirno, a proti 8. ali 9. uri je začel močan veter. Ribiči ki so se nahajali blizu obrežja, so se sicer ognil vetru s tem, da so odpluli na varno, ne pa drugi, ki so bili bolj na odprtem morju. Te je doletela grozna ura. Kakor je že petkova «Edinost» poročala, se je več ribičev s svojimi čolni zgubilo. Med temi nesrečneži sta bila tudi naša ribiča Gruden Martin ter njegov 30-letni sin Angel (p. d. Martinčevi). S svojim čolnom sta gotovo bila bolj daleč, da nista utegnila uteči nevarnosti. Kako se je zgodilo z njima se zaenkrat še ne ve. Dejstvo je pa za sedaj to, da je njihova družina v četrtek cel dan pričakovala vrnitve očeta in sina in zraven tega tudi povsod okoli poizvedovala, ali so ju kje našli, a vse zaman. Šele pozno zvečer so prejeli strašno obvestilo, da je očeta mrtvega vrglo morje v Gradežu na obrežje. Ta strašna novica je strahovito vplivala na ubogo nesrečno družino. Odpeljali so se takoj tja ter so se prepričali o tem strašnem dogodku. Pogreb nesrečnega moža se je vršil v petek ob 3 pop. v Gradežu. Kaj je s sinom Angelom, do sedaj se še ne ve Nekateri pravijo, da so ga našli v Tržiču, drugi v Istri, tretji spet, da je živ in v bolnici, a do sedaj ni še ničesar gotovega. Sorodniki kakor tudi oblastvo gre nesrečni družini na roko, da najdejo tudi njega.

Oče Martin zapušča vdovo kakor tudi 2 sina in hčerko, ki so pa že odrasli. Sin Angel je tudi poročen ter ima dva otroka. Nesrečna družina pač nestrpno pričakuje, da bi vsaj od njega prejeli novico, da je živ.

Z nesrečno družino sočustvuje ne samo cela vas, ampak tudi vsi, ki poznajo nesrečna ribiča. Bila sta povsod splošno priljubljena radi svoje izredno mirne in vesele narave.

Znanost in umetnost

— **«Ženski svet».** Izšla je 6. številka tega vobče priljubljenega ženskega glasila z naslednjo vsebino:

Obrazi in duše. XXIV. — Marija Skrinjarjeva — (Maša Gromova.) Binkošti. — Pesem. — (Gustav Strniša.) Pomlad v tujini. — Pesem ljubezni. (Pesmi). — (Marjana Kokaljeva). Ubožica. — (France Bevk.) — Nadaljevanje. Cvetoča pisma. — (Tone Gaspari.) — (Nadaljevanje.) Boxmtach. — (Janez Rožencvet.) Mladi dramatik sivobradec. — (Ost.) Beda. — Pesem. — (Franc Žgur). Dostojevski in njegove žene. — (Priredil Ivan Vouk). Žalostna deklica. — Pesem. — (Srečko Kosovel). Zavod za soc. higijensko zaščito v Ljubljani. — (Sestra A. B.) Večerno solnce. — Pesem. — (Srečko Kosovel). Škodljivost enostranske in nepravilno pripravljenje hrane. (Konec.) — Davorinka Deželova.) Spomini. — Pesem. — (Kristina.) Izvestja: Za našo deco! — Naše delo. — Po ženskem svetu. — Higijena. — Materinstvo. — Kuhinja. — Gospodinstvo. — Književna poročila. — Iz naše skrinje. Razgovori in listnica uredništva v prilogi. Priloga za ročno delo.

— **Dijaško glasilo «Naš glas»** katero je moralo iziti meseca majnika ne more začasno še iziti, ker ni došlo še tozadevno dovoljenje s strani pristojne oblasti. Prosimo vse one gg. naročnike kakor tudi vse dijaštvo, da nam to zamudo oprosti. — Odbor Srednješolskega Društva.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE

izžrebane dne 6. junija 1925.

Bari	75	10	53	45	87
Firenze	75	16	73	18	85
Mliano	38	48	16	46	33
Napoli	74	2	25	51	48
Palermo	61	7	15	47	3
Roma	22	90	45	44	42
Torino	61	73	43	41	48
Venezia	19	47	52	50	49

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 1000.— do 1015.— Belgija od 116.50 do 118.50; Pariz 119.75 do 120.25 London od 122.70 do 122.90; New York od 25.25 do 25.35; Španija od 365.— do 370.—; Švica od 489.— do 492.—; Atene od 41.50 do 43.50; Berlin od 598.— do 605.—; Bukarešt od 11.25 do 11.75; Praga od 74.75 do 75.25; Ogrska od 0.0350 do 0.0356; Dunaj od 0.0352 do 0.0360; Zagreb od 42.05 do 42.35.

VALUTA; Avstrijske krone od 0.0350 do 0.0358 dinarji od 41.85 do 42.15; dolarji od 25.— do 25.15; novci po 20 frankov od 95.— do 97.— funt šterling od 122.60 do 122.80.

Benečijske obveznice 76.—.

CENE Lir	VOŽNJE predp.	VOŽNJE pop.	Razdalja Km.	POSTAJE	VOŽNJE predp.	VOŽNJE pop.	CENE Lir
	*)	**)			**)	*)	
				TRST	9.00	19.40	28.—
—	6.00	16.00		OPČINE	8.25	19.15	26.—
—	6.30	16.40	9.6	SEŽANA	8.10	19.00	26.—
5.—	6.45	16.55	16.8	ŠMARJE	8.00	18.55	26.—
5.—	6.50	17.10	—	KRIŽ	7.55	18.50	26.—
5.50	7.00	17.15	—	TOMAJ	7.50	18.40	24.50
5.50	7.10	17.25	23.1	DUTOVLJE	7.35	18.35	24.—
6.—	7.20	17.40	24.2	SKOPO	7.25	18.15	23.45
6.55	7.25	17.50	25.5	KOPRIVA	7.20	18.20	—
—	7.30	18.00	—	ŠTANJEL	7.10	18.05	21.80
7.20	7.40	18.15	29.8	ČEHOVINI	6.40	17.50	—
—	7.50	18.30	—	MANČE	6.20	17.30	16.35
11.—	8.00	18.40	42.0	VIPAVA	6.00	17.10	18.55
12.50	8.20	19.00	47.1	AJDOVŠČINA		16.45	14.—
14.—	8.40		52.0	ČOL		16.20	12.40
18.—	9.20		61.0	ČRNI VRH		15.45	7.50
22.60	9.45		71.5	GODOVIČ		15.30	5.—
25.60	10.00		78.0	IDRIJA		15.00	—
28.—	10.30		90.0				

*) Najudobnejša zveza Idrija - Gorica - Trst.
*) Zveza s korijero Gorica - Postojna.
**) Ne vozi ob nedeljah in praznikih.
V slučaju navala se prirejajo dodatne vožnje.

LUIGI GREGORICH
Tovarna čopičev in krtač
TRST, Via della Ginnastica 15
TELEF. 2191 (280)

DARILA ZA BIRMO
po nizkih cenah dobite samo pri zlatarju
ALBERTU POVH-U
Via Mazzini 46

Starodavna tovarna tehtnic, utež in mer
Giuseppe Florenz & C°
z zalogo in delavnico za popravo 431
v Via Ant. Caccia 6, Telefon 13-64
naznanja svojim cenj. odjemalcem, da so se dopustilev se tehtnice za trgovske potrebe sistema «Florenz» k mirosodni poskušnji glasom metričnega pravilnika, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem 1924, tudi v novih pokrajinah.
Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Edina zaloga drobnarije na debelo
Eugenio Pincherle
Gorica, Piazza della Vittoria 24
Telef. int. 166 Ustanovljena l. 1855
Najstarejša tvrdka v tej stroki
Priporoča se trgovcem, kramarjem in krošnjarjem. 281
Zmerne cene. Postrežba točna.

Glavno zastopstvo za Italijo
I. LEVI & C.
Reka-Fiume

Pravimo Vam samo to:
Predno kupite
Pohištvo
oglejte si največjo izbero pri
M. STEINER
Via Geppa 15 in 17 Via Geppa 15 in 17

Predno kaj nakupite, obiščite 48
Veliko skladišče pohištva
tvrdke
ALESSANDRO LEVI MINZI
Via Rettori št. 1 — Via Maicanton št. 7-13
Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izberi.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje
Obrestuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1925 po
4 1/2
Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.
Davek na obresti plačuje zavod sam.
Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše.
Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.
Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

OBLEKE PO MERI NA OBROKE
iz volnenega, angleškega blaga, kroji I. vrste po L 390.—
Krojačnica M. ZANARDO, Trst, Corso Vitt. Em. III. št. 26, I.
Zaloga tu- in inozemskega blaga po konkurenčnih cenah 413
Posebni popusti pri takojšnjemu plačilu

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULARORIJ
Trst, Via Sette fontane št. 6
od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure
v nedeljah in praznikih od 10 do 12.
Ljudske cene. 414 Ljudske cene.

Röntgenologični zavod
za zdavljenje in diagnostiko
primarija 67
dr. A. de Fiori
v Gorici, Corso Vitt. Em. III. št. 14
Sprejema od 9-2 in od 2-4

Pohištvo
luksozno in navadno
Gelosa Beniamino & Figli
TRST
Via Carducci št. 20
Telefon 42-33
Specijaliteta masivnih sob iz bukovega lesa, po zmernih cenah.

BANCO METALLI PREZIOSI
Via della Borsa 2, tel. 12-97
KUPUJE krone, goldinarje, zlat in srebrn denar ki ni v rabi kakor tudi zlato, srebrnino, platin in dragulje ter jih (68)
plačuje po najvišjih cenah.

TRGOVINA OBUVALA
Via G. Vidali štv. 9
prej Via Scorzeria, poševno Corso Garibaldi.
Nadaljuje se prodaja modernega ženskega obuvala od L 50 par naprej in moškega od 40 in 50 L par. Velika izbera opank v vseh barvah.
NA DROBNO! NA DEBELO!
ZA BIRMO 1000 parov čeveljčkov po najnižjih cenah v tržaškem mestu

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000·-- Telefon: 5—18, 22—98
PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI
Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000·--
Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.
Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Cernomelj, Kranj, Logatec Maribor
Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo
Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2 in od 14 1/2—16 41
Podružnice: Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split